

2013-02-28

Östra Göinge
kommun

Bromölla
kommun

Skriftlig rutin för brytpunktssamtal - brytpunktsprocess

Inledning

Nätverk Palliativ Vård är ett av nätverken inom [FoU Nätverk Närsjukvård Skåne Nordost](#). På uppdrag av Medicinskt Ansvariga Sjuksköterskor i de sex kommunerna och övriga i styrgruppen har Nätverk Palliativ Vård tagit fram denna skriftliga rutin.

Bakgrund

Ett palliativt förhållningssätt kännetecknas av helhetssyn på människan genom att stödja individen att leva med värdighet och med största möjliga välbefinnande till livets slut. Den palliativa vården beskrivs i olika faser, en inledande tidig fas som kan vara olika lång (bl.a. beroende av diagnos) och en senare, avslutande fas som benämns palliativ vård i livets slutskede. Palliativ vård i livets slutskede är den vård som ges under patientens sista tid i livet när målet med vården är att lindra lidande och främja livskvalitet.

Enligt Socialstyrelsen är kommunikation med patient och närstående om vårdens inriktning och mål vid övergång till palliativ vård i livets slutskede maximalt prioriterad och den enskilt viktigaste faktorn för att varje patient ska få en optimal vård i livets slutskede.

Brytpunktssamtal definieras enligt Socialstyrelsens termbank som samtal mellan ansvarig läkare eller tjänstgörande läkare och patient om ställningstagandet att övergå till palliativ vård i livets slutskede, där innehållet i den fortsatta vården diskuteras utifrån patientens tillstånd, behov och önskemål. Brytpunktssamtal är en förutsättning för god palliativ vård.

Brytpunktssamtal är ett begrepp som används inom professionen

Syfte med den skriftliga rutinen

- Inom berörda verksamheter vara överens om vad brytpunktssamtal innebär och vad som ska göras i samband med övergången till palliativ vård i livets slutskede
- Ge patient/vårdtagare en jämlik vård oavsett var vården ges

Syfte med brytpunktssamtal

- Förmedla att sjukdomen kommit in i en ny fas med ändrad målsättning
- Förmedla den fortsatta behandlingsstrategin inkluderat de praktiska förutsättningarna för den fortsatta vården
- Att undanröja missförstånd och orealistiska förväntningar
- Skapa förutsättningar för valfrihet och delaktighet hos patient och närstående
- Bereda patient och närstående möjlighet att planera och ta vara på den sista tiden i livet
- Att ge patienten tillfälle att förmedla de tankar och prioriteringar som är viktiga

Mål

Alla människor i nordöstra Skåne, som bedömts befinna sig vid övergång till palliativ vård i livets slutskede, samt deras närstående, ska erbjudas brytpunktssamtal.

Tidpunkt för samtalet

Patienten befinner sig i palliativ vård i livets slutskede när sjukdomen eller åldrandet nått den gräns att det inte längre är till gagn att behandla med livsförlängande insatser. När den förväntade livstiden är kort ” och döden är oundviklig inom en överskådlig framtid”.

Deltagare i samtalet

Patient/vårdtagare

Ansvarig läkare eller tjänstgörande läkare

Närstående erbjuds vara med, om det är i enlighet med patientens önskemål

Sjuksköterska eller annan vårdpersonal

Även om patienten/vårdtagaren själv inte kan delta i samtal, t.ex. vid demenssjukdom, ska närstående erbjudas samtal

Att tänka på

Samtalet ska förberedas noggrant, var påläst

Samtalet ska vara individuellt anpassat

Var lyhörd för hur mycket patienten vill veta

Empatiskt inkännande förhållningssätt

Förmedla trygghet

Samtalet kan behöva upprepas

Samtalets innehåll

Sätt samtalet i ett sammanhang – beskriv hur det varit och hur det ser ut idag, ge en bild av det förväntade framtida förloppet

Efterfråga vad som är viktigt

Fråga aktivt efter tänkta farhågor

Betona gott omhändertagande och god symtomlindring

Fråga var patienten/vårdtagaren vill vårdas

Allt som sägs måste vara sant men allt måste inte sägas

Avtala tid för nästa möte, kan vara ett uppföljande möte med t.ex. sjuksköterskan

Dokumentation

Samtalet ska dokumenteras noggrant på förutbestämd plats i journalen, tillgängligt för alla berörda samt kommuniceras i arbetslaget.

Övriga åtgärder

Genomgång av läkemedelslista – utsättning av läkemedel som inte har symtomlindrande nytta

Ordnation av vidbehovsläkemedel i injektionsform för smärta, illamående, andnöd,

rosslighet, ångest

Formulera behandlingsstrategi

Information om närståendepenning

Regelbunden symtomskattning